PROGRAM

WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU

DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi

im. mjra Henryka Sucharskiego w Pułtusku

rok szkolny 2024/2025

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. WSDZ opiera się na założeniu, że wybór ścieżki rozwoju zawodowego jest procesem, na który składają się wiedza na temat samego siebie, zawodów, szkół oraz rynku pracy.

WSDZ w szkole podstawowej obejmuje 2 etapy doradztwa w edukacji:

• **orientacja zawodowa:** ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy;

• **doradztwo zawodowe:** uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

I. PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe.

II. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Wybór ścieżki edukacyjno-zawodowej nie jest jednorazowym wydarzeniem, a procesem, którego dokonuje się przez całe życie.
- Preferencje zawodowe i zainteresowania wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.
- Na wybór zawodu wpływają przede wszystkim wartości, zainteresowania, mocne strony, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz środowisko danej osoby.
- WSDZ obejmuje pracę indywidualną i grupową z uczniami, rodzicami, nauczycielami. WSDZ ma charakter działań planowanych.
- Wspieranie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej: wyboru szkoły ponadpodstawowej, planowania kariery edukacyjno-zawodowej oraz udzielanie wszelkich informacji na ten temat.
- Wspieranie nauczycieli w planowaniu i realizacji WSDZ oraz w planowaniu lekcji przedmiotowych i zajęć związanych z wyborem ścieżki edukacyjno-zawodowej przez uczniów.
- Wspieranie rodziców podczas wyboru przez ich dziecko ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej.

III. CELE GŁÓWNE WSDZ

• **Celem orientacji zawodowej** jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami i środowiskiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy dzieci wobec pracy i edukacji a także pobudzanie i rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci.

• **Celem doradztwa zawodowego** jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Uczeń
   - Poznaje siebie.
   - Nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, talenty, mocne strony.
   - Planuje, zarządza swoim czasem i stawia cele.
   - Posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i czym jest rynek pracy.

2. Nauczyciele
   - Potrafią zauważać potrzeby i zasoby uczniów.
   - Wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
   - Rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.

3. Rodzice
   - Znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
   - Wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
   - Posiadają informację o możliwościach i zagrożeniach dziecka.

V. TREŚCI PROGRAMOWE

Cztery obszary celów szczegółowych wyznaczają treści programowe orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego:

1. **Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

2. **Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

3. **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

4. **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całożyciowego poradnictwa kariery.

VI. REALIZATORZY

- Dyrektor szkoły – dopuszcza program do użytku po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
- Szkolny koordynator doradztwa zawodowego – czuwa nad sprawnym przebiegiem realizacji programu nauczania, prowadzi zajęcia grupowe z uczniami.
- Pedagog – wspiera wychowawców w realizacji programu nauczania, udziela wsparcia indywidualnego w sytuacjach tego wymagających.
- Wychowawcy – wspierają uczniów w poszerzaniu wiedzy na temat oferty edukacyjnej oraz rozwijają zainteresowania i talenty uczniów pomocne przy wyborze kierunku drogi zawodowej.
- Nauczyciel bibliotekarz – gromadzi aktualne publikacje związane z ofertą edukacyjną.
- Pozostali nauczyciele – dbają o poszerzanie wiedzy dotyczącej zawodów oraz predyspozycji uczniów zgodnie z uczonym przedmiotem.

VII. PODMIOTY, Z KTÓRYMI SZKOŁA WSPÓŁPRACUJE PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ W SPRAWIE DORADZTWA ZAWODOWEGO

Lp.	Nazwa podmiotu	Potrzeby uczniów	Potrzeby rodziców	Potrzeby szkoły	Regionalne działania związane z doradztwem zawodowym
1	**Powiatowy Urząd Pracy**	poznawanie zawodów, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy	spotkania z doradcami zawodowymi, zmieniające się potrzeby rynku pracy	pomoc w: realizacji programu doradztwa zawodowego i edukacyjnego, spotkania ze specjalistami zajmującymi się rynkiem pracy, spotkania z dyrektorami zakładów pracy, informacja na temat rekrutacji do szkół ponadpodstawowych oraz ich oferty edukacyjnej,	targi, giełdy pracy
2	**Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna**	poznawanie osobistych zasobów takich jak: zainteresowania, zdolności, uzdolnienia	informacje na temat ścieżek kształcenia, zasad rekrutacji itp., poznanie umiejętności rodzicielskich ułatwiających kontakt z dzieckiem w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowej		Powiatowe Forum Edukacyjne dla absolwentów szkół podstawowych – przekazanie informacji nt. oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji, szkolenia dla doradców

				diagnozowanie potrzeb i zasobów uczniów, rozwijanie kompetencji kluczowych u uczniów, szkolenia dla nauczycieli w sprawie doradztwa zawodowego itd.	zawodowych
3	**Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości**	umiejętność poruszania się po rynku pracy, poszukiwanie i utrzymanie pracy	informacje dotyczące edukacji i pracy w konkretnych zawodach		targi i giełdy pracy, europejskie dni pracodawców
4	**Młodzieżowe Centrum Kariery**	indywidualne plany kariery, porady zawodowe, warsztaty z zakresu doradztwa zawodowego	informacje na temat ścieżek kształcenia		szkolenia zawodowe w formie grupowej i indywidualnej

VIII. ADRESACI WSDZ

- Uczniowie.
- Nauczyciele.
- Rodzice.

IX. METODY I FORMY REALIZCJI

- Zajęcia lekcyjne.
- Wycieczki do szkół, zakładów pracy.
- Spotkania z przedstawicielami zawodów.
- Udział w przedsięwzięciach lokalnych.
- Spotkania ze specjalistami.
- Organizownie imprez o charakterze zawodoznawczym.
- Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY

1. Uczniowie:
   - umieją pracować w grupie oraz kształtować relacje społeczne,
   - znają swoje możliwości pomocne w wyborze ścieżki edukacyjno - zawodowej,
   - wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty,
   - posiadają informacje o zawodach i rynku pracy z najbliższego otoczenia.

2. Nauczyciele:

- znają potrzeby i zasoby uczniów,
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów,
- znają strukturę szkolnictwa,
- w rożnych sytuacjach dydaktycznych prezentują informacje dotyczące orientacji zawodowej.

3. Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”,
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- znają strukturę szkolnictwa.

XI. EWALUACJA

- Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami oraz absolwentami szkoły.
- Sprawozdanie z realizacji zadań zawartych w Programie WSDZ.

I. PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ
DLA KLAS I–III
SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Treści programowe	Tematyka działań	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
Poznanie siebie Uczeń: 1. opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 2. prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; 3. podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 4. podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 5. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	Poznajmy się. Każdy ma swoje zainteresowania. Wiem kim będę, gdy dorosnę. Jak rozwijają się zainteresowania (na przykładzie znanej postaci). Moje mocne strony. Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach.	Autoprezentacja, prezentacja, filmy edukacyjne, gry i symulacje, burza mózgów; Organizacja szkolnych imprez, na których dzieci mogą zaprezentować swoje talenty; Przeprowadzenie testów uzdolnień; Rozmowy z rodzicami.	W trakcie bieżącego roku szkolnego; do decyzji nauczycieli uczących w kl.1-3	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Rodzice; instytucje/podmioty organizujące zajęcia pozaszkolne dla uczniów, pozwalające rozwijać zainteresowania i talenty. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego.

Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 1. odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2. podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 3. opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; 4. omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 5. opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 6. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	Jak zrobić coś z niczego. Mój wymarzony zawód. Zawód moich rodziców. Łamiemy stereotypy zawodowe. W piekarni (lub inna wycieczka do zakładu pracy).	Ćwiczenia grupowe, debaty, gry dydaktyczne, wycieczki, wywiady; Spotkania z pracownikami szkoły, specjalistami, przedstawicielami różnych zawodów, w tym poznanie zawodów rodziców; Lekcje prowadzone przez wychowawców klas i nauczycieli języka obcego;	W trakcie bieżącego roku szkolnego, do decyzji nauczycieli uczących w kl.1-3	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Rodzice, zakłady pracy i przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie miasta. Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń: 1. uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; 2. wskazuje treści, których lubi się uczyć; 3. wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.	Moja mama wszystko potrafi. Zawody na celowniku. Po co się uczę?...Metody i techniki uczenia się. Praca i zabawa – w poszukiwaniu własnych pasji	Lekcje prowadzone przez wychowawców klas;	W trakcie bieżącego roku szkolnego, do decyzji nauczycieli uczących w kl.1-3	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog, pedagog specjalny.
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych Uczeń: 1. opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 2. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	Kim jestem? Gdy dorosnę chcę zostać… Jak zmieścić dzień w słoiku? – planowanie. Jutro pojedziemy daleko!...	Podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (w ramach realizacji podstawy programowej); w różnych zabawach i sytuacjach edukacyjnych z całą grupą, w małych zespołach lub indywidualnie;	W trakcie bieżącego roku szkolnego, do decyzji nauczycieli uczących w kl.1-3	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego.

II. PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ
DLA KLAS IV–VI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Treści programowe	Tematyka działań	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1. określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje; 2. wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 3. podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 4. prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych, uroczystościach, imprezach. Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Kim będę, gdy dorosnę?* *Ja, czyli kto?* Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach.	Autoprezentacja, prezentacja, filmy edukacyjne, mini wykład, analiza przypadku, burza mózgów; Testy uzdolnień; Prezentowanie zainteresowań na forum szkoły, na stronie internetowej szkoły, na facebooku szkoły; Rozmowy z rodzicami.	W trakcie bieżącego roku szkolnego.	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Rodzice; instytucje/podmioty organizujące zajęcia pozaszkolne dla uczniów pozwalające rozwijać zainteresowania i talenty. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego.

Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 1. wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2. opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; 3. podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 4. posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 5. wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Wybieram ten zawód, bo…* *Poznajemy różne zawody.* *Odkryj zawody przyszłości.* Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów podczas wycieczek, wyjść, spotkań i zajęć na terenie szkoły i poza nią.	Ćwiczenia grupowe, debaty, gry dydaktyczne, wycieczki, wywiady, wykłady; Spotkania z pracownikami szkoły, specjalistami, przedstawicielami różnych zawodów, w tym poznanie zawodów rodziców.	W trakcie bieżącego roku szkolnego.	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Rodzice, zakłady pracy i przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie miasta. Pedagog, nauczyciel doradztwa zawodowego. Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiebiorczości.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń: 1. wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; 2. wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; 3. samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Jak uczyć się szybciej i efektywniej?* *Style uczenia się.* *W świecie informacji.* Udział w zajęciach i warsztatach edukacyjnych oraz pokazach naukowych organizowanych na terenie szkoły i poza nią.	Prezentacje, autoprezentacje, warsztaty, ćwiczenia grupowe, filmy edukacyjne.	W trakcie bieżącego roku szkolnego.	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel informatyki. Podmioty organizujące zajęcia i warsztaty edukacyjne oraz pokazy naukowe.
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych. Uczeń: 1. opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; 2. planuje swoje działania	Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe.* *Mam tę moc -*	Prezentacja, autoprezentacja, praca w grupach, zajęcia warsztatowe, gry edukacyjne.	W trakcie bieżącego roku szkolnego.	Wychowawcy klas.	Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego.

lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 3. próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	*moje plany edukacyjno - zawodowe.*				

III. PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII–VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Treści programowe	Tematyka działań	Metody i formy realizacji działań	Terminy realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację	Podmioty współpracujące
Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1. określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; 2. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia,	Zajęcia z doradztwa zawodowego. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych, uroczystościach, imprezach.	Prezentacja, autoprezentacja, praca w grupach, zajęcia warsztatowe, gry edukacyjne, testy predyspozycji, wycieczki.	W trakcie bieżącego roku szkolnego wg planu.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy.	Rodzice; instytucje/podmioty organizujące zajęcia pozaszkolne dla uczniów, pozwalające rozwijać zainteresowania i talenty.

kompetencje, predyspozycje zawodowe); 3. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; 4. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych; 5. rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; 6. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; 7. określa własną hierarchię wartości i potrzeb.	Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Moje umiejętności – moje sukcesy.* *Ograniczenia czy możliwości?* *Jestem człowiekiem myślącym – wzrokowiec czy słuchowiec.*				Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego.

Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 1. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; 2. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; 3. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy; 4. uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka 5. analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy; 6. wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową; 7. dokonuje autoprezentacji.	Zajęcia z doradztwa zawodowego. Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Zawody przyszłości.* *Wolontariat – wstępem do kariery.* *Wartość pracy w życiu każdego człowieka.* Spotkanie z zewnętrznym doradcą zawodowym, np. z Powiatowego Urzędu Pracy. Wycieczka do Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku.	Prezentacja, autoprezentacja, praca w grupach, zajęcia warsztatowe, gry edukacyjne, testy predyspozycji; Wycieczki i spotkania.	W trakcie bieżącego roku szkolnego wg planu.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy.	Rodzice, zakłady pracy i przedsiębiorstwa funkcjonujące na terenie miasta. Pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel doradztwa zawodowego. Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości; Powiatowy Urząd Pracy. Doradcy zawodowi ze szkół ponad-podstawowych.

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń: 1. analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; 2. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów; 3. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej; 4. określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	Zajęcia z doradztwa zawodowego. Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Szkoła podstawowa i co dalej?* *Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.* Spotkania z doradcami zawodowymi ze szkół ponadpodstawowych. Zapoznanie z aktualną ofertą szkół ponadpodstawowych w regionie oraz harmonogramem i kryteriami rekrutacji.	Prezentacja, autoprezentacja, praca w grupach, zajęcia warsztatowe, gry edukacyjne, testy predyspozycji; Wycieczki i spotkania. Przekazywanie uczniom i rodzicom aktualnych informacji dotyczących harmonogramu i kryteriów rekrutacji oraz oferty szkół ponadpodstawowych w regionie (podczas zajęć z uczniami, zebrań z rodzicami oraz za pomocą dziennika elektronicznego).	W trakcie bieżącego roku szkolnego wg planu.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy.	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel doradztwa zawodowego, pedagog, pedagog specjalny, nauczyciel informatyki. Młodzieżowe Centrum Kariery.

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Uczeń: 1. dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; 2. określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; 3. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; 4. planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	Zajęcia z doradztwa zawodowego. Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą: *Kim chcę zostać w przyszłości?* *Wiedza szkolna i rynek pracy – to się łączy.* Udział uczniów klas VIII w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych w powiecie pułtuskim. Spotkanie uczniów klas VIII z pracodawcami zrzeszonymi w CRRiP Pułtusku. Spotkania z zewnętrznymi doradcami zawodowymi, m.in. z PPP w Pułtusku.	Prezentacja, autoprezentacja, praca w grupach, zajęcia warsztatowe, gry edukacyjne; Wycieczki i spotkania.	W trakcie bieżącego roku szkolnego wg planu.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy.	Pedagog, nauczyciel doradztwa zawodowego. Szkoły ponadpodstawowe w regionie. Powiatowy Urząd Pracy. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pułtusku. Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Pułtusku.